

25.4.2017

לכבוד
גב' אסנת מנדל, עו"ד
מנהלת מחלקת הבגצ"ים
רח' צלאח א-דין 29
ירושלים
בפקס: 02-6467011

שלום רב,

- ז ח ו ף ב י ו ת ר -

הנדון: קדם בג"ץ – מניעת מפגשי עורכי דין עם אסירים המסווגים כביטחוניים והשובתים רעב

בשם עורכי הדין חנאן ח'טיב, אשרף ח'טיב, כרים עגיווה, פאדי עבידאת, מועטז שקיראת, אמאני אבראהים ואחמד ח'ליפה ואחרים המייצגים והמבקרים אסירים ביטחוניים בבתי הכלא השונים בישראל ובשם ארגון עדאלה, הרינו לפנות אליכם ולבקשכם להתערב בדחיפות ולהורות לשב"ס לאפשר לעורכי הדין לבקר את מרשיהם האסירים המסווגים כביטחוניים והשובתים רעב, כדלקמן:

1. ביום 17.4.2017 פתחו כ-1,500 אסירים המסווגים כביטחוניים בשביתת רעב במחאה על תנאי כליאתם בבתי הכלא בישראל ובמטרה להביא לשיפור בתנאי החיים שלהם. מאז פתחו אותם אסירים בשביתה, נתקלים עורכי דין רבים בקשיים ותקלות מצד שירות בתי הסוהר המונעים מהם להיפגש עם אותם אסירים וזאת כאקט ענישתי בהיות האסירים שובתי רעב.

2. עורכי דין שתיאמו מראש ביקורים וקיבלו אישור לבקר בבתי כלא שונים ו/או שביקשו לתאם פגישות עם אסירים שובתי רעב הופתעו לגלות כי שב"ס מבטל ומונע את אותם ביקורים בתואנות שונות ובלתי חוקיות לפיהם האסירים אינם יכולים לצאת מכיוון שהם שובתי רעב או כי האישור לביקור בוטל בשל היות אותו אסיר בשביתה. יצוין, כי עורכי הדין יכלו לתאם ולקיים ביקורים עם אסירים שאינם שובתי רעב.

3. יודגש כבר עתה, הטלת איסור על קיום מפגשים של עורכי דין עם אסירים השובתים רעב אינו חוקי ומהווה ענישה אסורה. המדובר בהפרה לזכות היסוד החוקתית של האסירים השובתים רעב להיפגש עם עורכי דינם והפרת זכותם החוקתית לחירות, ונוטלת מהם את הערובות להגנה על זכויות חוקתיות נוספות ובהן הזכות לשלמות הגוף, הזכות לכבוד וזכות הגישה לערכאות שיפוטיות.

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 31090, ס.ב 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140

חיפה 31090, ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org http://www.adalah.org

4. בנוסף, מדיניות ו/או הוראת האיסור שהטיל שב"ס מסכלת את יכולתם של עורכי הדין, המטפלים בענייניהם של אסירים השובתים רעב, לקיים את חובתם המקצועית וליתן שירות נאות למרשיהם והוא מגביל את חופש העיסוק שלהם.

5. לא למותר לציין כי גם הניסיונות למנוע פגישות בפועל, באמצעות דחיות, עיכובים, ואי הכנסת עורכי דין בנימוקים שונים ומשונים, כגון ההכרזה על "מצב חירום" בטרם אותו ביקור, פוגעים באופן שרירותי ובלתי חוקי בזכויות האסירים ושל עורכי הדין, ודי בכך כדי לחייב ביעור וביטול פרקטיקות אלה על ידי מתן הנחיות דחופות וברורות לבעלי תפקידים בשירות בתי הסוהר לאפשר את קיום הפגישות.

6. במסגרת עתירה שהוגשה בעבר באותו עניין, הצהירה המדינה על עמדתה, שאינה משתמעת לשתי פנים, נגד האיסור ששירות בתי הסוהר נקט כנגד האסירים בימי שביתת הרעב בעבר. בתגובת המדינה בבג"ץ 7867/04 **פידא קעואר ואח' נ' שירות בתי הסוהר** (טרם פורסם, ניתן ביום 01.09.2004) נקבע כי בהיותו של עצור או אסיר שובת רעב אין משום עילה חוקית למניעת מפגש בינו לבין עורך דינו וכי שימוש שב"ס בנימוק זה נעשה שלא כדין. במסגרת הליך זה התייחס בג"ץ לעמדת המדינה ונתן את פסק דינו כדלקמן:

"רשמנו לפנינו את הצהרת המשיב, שפורטה ובוארה היטב בהודעה בכתב מטעמו, כי בהיותו של עצור או אסיר שובת רעב אין משום טעם חוקי למנוע ממנו ומעורך-דינו להיפגש ביניהם. כן הצהיר המשיב כי במקרים אחדים אכן הסתמכו קציני אסירים בבתי הכלא על היותו של אסיר שובת רעב כנימוק למניעת פגישה עם עורך-דינו, אלא שבכך פעלו, מתוך טעות, שלא כדין. בהצהרה זו יש כדי להביא על סיפוקה את השאלה העקרונית שהעותרים ביקשו בה את הכרעתנו. הצורך בהכרעה התייתר והעתירה נדחת". (ההדגשה אינה במקור).

1. כאמור, מדובר בפגיעה גורפת בזכותם החוקתית של האסירים לייצוג וקבלת שירותים משפטיים על-פי בחירתם, וכן בפגיעה קשה בזכותם החוקתית של עורכי הדין, לעסוק במשלח ידם.

על מעמדה החוקתי של זכות האסירים לייצוג ראו:

בג"ץ 1437/02 **האגודה לזכויות האזרח בישראל ואח' נ' השר לביטחון פנים ואח'**, פ"ד נח (2), 746.

בג"ץ 3412/91 **סופיאן נ' מפקד כוחות צה"ל באזור ואח'**, פ"ד מז(2) 843, 847.

2. זכות האסירים והעצורים לפגוש את עורכי דינם ולהיוועץ בהם מקבלת משנה תוקף כשהם נתונים בשביתת רעב, שבמהלכה הם חשופים לסיכונים בריאותיים ולסנקציות וענישה ששב"ס מטיל עליהם. זאת בייחוד לאור העובדה, שהם מנותקים הלכה למעשה מהעולם החיצון ובמקרים רבים אף מנועים מלקבל ביקורי משפחות.

3. יצוין, הסמכות למנוע פגישת אסיר שפוט עם עו"ד **מסוים** קבועה כיום בסעיף 45 לפקודת בתי הסוהר (נוסח חדש), התשל"ב – 1971. הסעיף הנ"ל מסמיך את הנציב למנוע את הפגישה רק כאשר היה לו **יסוד ממשי**, כי פגישת האסיר עם עורך הדין **המסוים** עלולה להביא לביצוע עבירה. ההוראה למנוע את הפגישה תינתן בשים לב לתוכן המידע, לרמת מהימנותו ולרמת הסיכון

הנשקפת מקיום הפגישה ורק לאחר שניתנה לאסיר ובא/ת כוחו הזדמנות לטעון את טענותיהם. תקופת המניעה לא תעלה על 24 שעות, ובמקרים הקיצוניים, לא תעלה על חמישה ימים וזאת באישור פרקליט המחוז.

4. הנה כי כן, סעיף 45א לפקודת בתי הסוהר, בנוסף לפקודת נציבות 04.16.00 ופקודת נציבות 04.34.00, אינן מסמיכות את שב"ס להורות על שלילה כה גורפת ופגיעה כה קשה בזכויות האסירים נשוא פנייתנו.

על יסוד האמור לעיל ונוכח הפגיעה המתמשכת בזכויותיהם של האסירים והעצורים וההפרה הבוטה של החוק, אבקשכם להתערב באופן מידי ו-:

א. לבטל את מדיניות ו/או הוראת האיסור החלה על קהל עורכי הדין לבקר אסירים/עצורים שובתי רעב ולאפשר פגישות לאלתר;

ב. להוציא הנחיה דחופה כתובה וברורה לכל בעלי התפקידים והסוהרים בבתי הסוהר ובבתי המעצר, כי מניעת מפגשים ושימוש בפרקטיקות למניעתם או עיכובם הינם שלא כדין; וברשותכם נבקש לקבל העתק הנחיה זו.

נוכח דחיפות העניין, נודה להתערבותכם ו/או מי מטעמכם באופן מידי ותוך 24 השעות הקרובות וזאת לפני פנייתנו לערכאות השיפוטיות.

בכבוד רב,

יאמן זידאן, עורך דין

מונא חדאד, עורכת דין

העתק: עו"ד יוכי גנסין, היועצת המשפטית של שב"ס, בפקס: 08-9193840.